

FN-forbundets sammenligning og kommentarer vedrørende udkastet til topmødeerklæring pr. 5. august, sammenholdt med FN-forbundets generelle kritik og anbefalinger på grundlag af rapporten ”In Larger Freedom”.

Freds og sikkerhedsafsnit ”Frihed for Frygt”.

[I gennemgangen nedenfor er FN-forbundets generelle kritikpunkter og konkrete anbefalinger skrevet med kursiv, mens kommentarerne til udkastet er med almindelige skrifttyper.]

FN-forbundets generelle kritik:

- *Forslagene er for ukonkrete*
 - Udkastet til topmødeerklæring er mere konkret på flere punkter.
- *Terrorisme fylder for meget i forhold til andre konflikter*
 - Afsnittet om terrorisme er det 4. underafsnit under ”Peace and Collective Security”, og det har feks. fået mindre plads end underafsnittene om ”Disarmament and Non-Proliferation” og ”Peacebuilding”.
- *Såkaldt statsterrorisme diskuteres ikke*
 - Udkastets art. 65 kan tolkes derhen, at statens overgreb er omfattet af formuleringen.
- *Anvendelse af regionale styrker i fredsbevarende arbejde forudsætter upartiskhed og neutralitet.*
 - Er fortsat ikke behandlet i udkastet til topmødeerklæring
- *Rapporten går let hen global våbenhandel, herunder til lande der er i konflikt.*
 - Udkastet behandler selvfølgelig masseødelæggelsesvåben, men også håndvåben og lette våben. Handel med konventionelle våben i øvrigt er ikke behandlet. Muligvis fordi en konvention, der regulerer våbenhandel, er i sin vorden.

FN-forbundets konkrete anbefalinger:

Kollektiv sikkerhed:

1. Ny konsensus på sikkerhedsområdet er nødvendig.

Er imødekommet i udkastet til topmødeerklæring i indledningen til kapitel III Peace and Collective Security, art. 48 og 49:

48. Medlemsstaterne forpligter sig til at føre en sikkerheds konsensus ud i livet, der bygger på:

- at mange trusler er indbyrdes forbundet
- at udvikling, fred, sikkerhed og menneskerettigheder gensidigt styrker hinanden
- at ingen stat kan beskytte sig selv ved at handle på egen hånd
- at alle stater har behov for et effektivt og retfærdigt kollektivt sikkerhedssystem i overensstemmelse med FN’s charter.

49. Medlemsstaterne beslutter at optræde samlet ved, i et sådant kollektivt sikkerhedssystem, der er baseret på FN’s charter og respekt for folkeretten, at

- forebygge, dæmpe og fjerne trusler mod international fred og sikkerhed,
- reagere effektivt på naturkatastrofer,
- sikre økonomisk udvikling og
- sikre respekt for menneskerettighederne.

2. Sikkerhedsrådets centrale rolle og principper for magtanvendelse skal bekræftes ved en sikkerhedsråds-resolution.

Imødekommes ikke i udkastet til topmødeerklæring, men emnet berøres i afsnittet "Use of Force under the UN Charter" i art. 55 og 56:

55. Medlemsstaterne bekræfter på ny, at charterets regler vedrørende magtanvendelse er tilstrækkelige i forhold til hele viften af sikkerhedstrusler og er enige om, at magtanvendelse skal betragtes som en sidste mulighed. Medlemsstaterne bekræfter også at Sikkerhedsrådet har myndighed til at opretholde og genoprette international fred og sikkerhed i henhold til charteret.
56. Medlemsstaterne anerkender behovet for fortsat at drøfte principperne for magtanvendelse, herunder de principper, som Generalsekretæren har anført.

Forebyggelse af konflikter:

3. Den eksisterende forebyggelsesstrategi skal udbygges

Er langt hen ad vejen imødekommet i udkastet til topmødeerklæring i afsnittet "Pacific Settlement of Disputes" og er godt beskrevet i art. 51, 52 og 53:

51. Medlemsstaterne betoner vigtigheden af forebyggelse af væbnet konflikt i henhold til charterets formål og principper og fornyer deres forpligtelse til at fremme en forebyggelseskultur som et middel til effektivt at håndtere de indbyrdes forbundne sikkerheds- og udviklingsudfordringer, som verdens folk står overfor og til at styrke FN's kapacitet til konfliktforebyggelse og til at sikre at konfliktforebyggelse er en central brik i effektiv multilateralisme og FN reformer.
52. Medlemsstaterne betoner vigtigheden af en sammenhængende og detaljeret fremgangsmåde ved forebyggelse af væbnede konflikter og bilæggelse af stridigheder og behovet for at Sikkerhedsrådet, Generalforsamlingen, ECOSOC og Generalsekretæren koordinerer deres aktiviteter inden for deres respektive mandater.
53. Medlemsstaterne anerkender Generalsekretærens vigtige rolle, herunder ved mægling, og støtter hans bestræbelser for at styrke kapaciteten på dette område.

4. sanktioner skal være målrettede, så de påvirker de ansvarlige.

Er imødekommet i udkastet til topmødeerklæring i afsnittet "Sanctions" og udførligt beskrevet i art. 88, 89 og 90

Bekæmpelse af terrorisme:

5. medlemslandene skal forholde sig aktivt til udvikling af en definition på terrorisme. Og i den forbindelse skal de forpligte sig til at undlade undertrykkelse af og voldelige overgreb på deres civilbefolkninger.

Første del af FN-forbundets anbefaling om definitionen på terrorisme er direkte imødekommet i udkastet til topmødeerklæring, afsnittet om "Terrorism", art. 66.

Anden del af vor anbefaling imødekommes i art. 65, hvor medlemslandene - efter at have fordømt alle former for terrorisme og udtalt sig positivt m.h.t. en vedtagelse af

Generalsekretærens strategi til bekæmpelse af terror – erklærer: "We affirm that the targeting and deliberate killing of civilians and non-combatants cannot be justified or legitimized by any cause or grievance, and we declare that any action intended to cause death or serious bodily harm to civilians or non-combatants, when the purpose of such act, by its nature or context, is to intimidate a population or to compel a Government or an international organization to carry out or to abstain from any act cannot be justified on any grounds and constitutes an act of terrorism." Vi tolker denne formulering til også at dække statens overgreb, og opfordrer til at denne tolkning lægges til grund under topmødet.

Dertil kommer formuleringen i art. 67, hvor der står at internationalt samarbejde i bekæmpelsen af terrorisme skal udøves i overensstemmelse med folkeretten, herunder FN's charter og relevante internationale konventioner og protokoller. Endvidere står der, at staterne

skal sikre sig at alle forholdsregler de tager til bekæmpelse af terrorisme skal overholde deres folkeretlige forpligtelser, herunder specielt vedrørende de internationale menneskerettigheder, vedrørende flygtninge og humanitær lov.

6. *Øgede ressourcer til FN's menneskerettighedsarbejde til sikring af menneskerettighederne i forbindelse med kampen mod terrorisme.*

Der ses ingen imødekommelse af dette forslag i udkastet til topmødeerklæring.

Masseødelæggelsesvåben:

7. *Styrkelse af de multilaterale rammer for nedrustning og mod spredning ved fuldt ud at efterkomme alle artikler i traktaterne vedrørende masseødelæggelsesvåben. Etablering af atomvåbenfri zone i Mellemøsten og Sydasiens.*

Første del af anbefalingen er langt hen ad vejen imødekommet i udkastet til topmødeerklæring, i såvel indledningen til afsnittet "Disarmament and Non-proliferation", art. 57, 58 og 59 som i den meget detaljerede art. 60.

Andel del af anbefalingen vedrørende etablering af atomvåbenfri zone i Mellemøsten og Sydasiens er ikke direkte imødekommet, men emnet behandles i formuleringen af 5. punkt i art. 60, hvor der står, at medlemsstaterne fortsat vil støtte og arbejde hen imod etablering af etablering af atomvåbenfri zoner.

8. *Styrkelse af IAEA til sikring af at brændstofleverancer ikke medvirker til våbenspredning.* Er imødekommet i 4. punkt under art. 60, hvor medlemsstaterne vil styrke Det internationale Atom Energi Agenturs verifikation af den fredelige udnyttelse af atomenergi bl. a. ved vedtagelse af "Model Additional Protocol".

Våbenkontrol i øvrigt:

9. *Global adfærdskodeks for reduktion og monitorering af våbenhandel. Indførelse af sanktionsmekanismer*

Dette område er ikke beskrevet i udkastet til topmødeerklæring. Man har påbegyndt arbejdet med en konvention, der skal regulere våbenhandel. Et gæt kan være, at man ikke har villet spolere den spinkle enighed, der er i tilblivelsesfasen om denne konvention, med forsøg på bastante formuleringer i topmødeerklæringen.

10. *Bindende regler for mærkning og sporing af håndvåben og lette våben*

Er imødekommet i udkastet til topmødeerklæring ved formuleringen af art. 61, hvor medlemsstaterne både forpligter sig til at vedtage og implementere et internationalt instrument til regulering af mærkning og sporing, ulovlig handel og transport med håndvåben og lette våben og til at implementere FN's handlingsplan til forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af ulovlig handel med håndvåben og lette våben i alle henseender. Det er en meget tilfredsstillende formulering.

FN's fredsoperationer:

11. *Understregning af behovet for neutralitet og upartiskhed i forbindelse med operationerne.*

Er ikke behandlet i udkastet til topmødeerklæring. Derimod er emnet: nul-tolerance overfor seksuel udnyttelse og misbrug fra FN-personellets side udmærket beskrevet i art. 75 i afsnittet "Peacekeeping".

12. *Etablering af en fredsopbygningskommission..*

Er imødekommet og meget udførligt beskrevet i udkastets afsnit "Peacebuilding", art. 76-87 incl.